

РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Славица Видаковић
инспектор-просвјетни савјетник
за разредну наставу

ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА У ОКВИРУ КОМПЛЕСНОГ ПРЕГЛЕДА ШКОЛА

Увод

Постигнућа ученика и успјех у настави различито се дефинише у педагошкој и дидактичко-методичкој литератури. Најчешће се појам успјех у настави дефинише као постигнути ниво усвојености наставним програмом дефинисаних наставних садржаја. Проучавајући релевантну педагошко-психолошку литературу наишли смо на податак да се успјех у настави везује за степен реализације постављених задатака а да се не наводи ознака величине степена у којем би постављени задаци требали бити усвојени, тј. не наводе се мјере постигнућа (Кадум, 1997). Наставнику у припремном и оперативном дијелу наставног процеса може представљати проблем одређивања ниво постигнућа који треба да ученици остваре у односу на програмске садржаје као и очекиване исходе учења, наставним програмом нису утврђени ни минимални и максимални захтјеви постигнућа ученика.

Циљ испитивања

Утврдити квантитативне податке добијене примјеном задатака објективног типа у другом разреду из српског језика, те на основу утврђених квантитативних података сагледати постигнућа ученика и извести конкретне закључке у складу с добијеним резултатима анализе.

Ток испитивања

Провјера постигнућа ученика другог разреда вршена је у периоду фебруар – мај 2010. године. У ту сврху конструисан је Низ задатака објективног типа из познавања предметних садржаја српског језика. Комплексни прегледа извршен је у

периоду фебруар- мај 2010.године у сљедећим школа: ОШ „Милош Дујић“ Челинац, ОШ „Младен Стојановић“ Јошавка и ОШ „Новак Пивашевић“ Укрина.

У циљу што објективнијег сагледавања постигнућа ученика утврђени су ниво постигнућа предметни садржаји српског језика.

Нивои постигнућа одређени су на основу сљедећих критеријума:

Табела 1.

Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Број освојених бодова
- не задовољава	НЗ	мање од 45 %
- низак ниво постигнућа	ННП	45 % - 54 %
- средњи ниво постигнућа	СНП	55 % - 74 %
- висок ниво постигнућа	ВНП	75 % - 100 %

Анализа провјере постигнућа из српског језика ученика II разреда

Постигнућа ученика се односе на способност разумијевања прочитаног, разумију ли појам басне, знају ли врсте ријечи и њихово значење, разликују ли реченице по значењу, употребљавају ли одговарајуће знаке итерпункције, да ли су савладали правописна правила о писању великог слова, рјечице не уз глаголе, придјеве и именице.

Поузданост мјерног инструмента,(низ задатака објективног типа) провјерили смо примјеном статистичког метода метода алфа кромбах(Cronbach's Alpha) која износи $r = .917$

2. 1. Квантитативна анализа постигнућа у II разреду

Табела 2. остварени исходи учења – варијабла по нивоима постигнућа

Школа	Незадовољ.ниво (до 45 %)		Низак ниво (46-54%)		Средњи ниво (55-74%)		Висок ниво (75-100%)		%	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%

„Младен Стојановић“ Јошавка	1	5,26	-		3	16,78	15	77,96	19	83,47
„Милош Дујић“ Челинац	-	-	2	10,52	4	21,05	13	68,42	19	77,26
„Новак Пивашевић“ Велика С	-	-	-	-	4		2		6	75,66
„Новак Пивашевић“ Средња С	1	14,28	1	14,28	1	14,28	4	57,16	7	74,57
„Младен Стојановић“ Брезичани	1	11,11	-	-	1	11,11	7	77,78	9	92,91
„Новак Пивашевић Стара Д.	1	12,5	-	-	2	25	5	62,5	8	74,50
„Младен С“ Бранешци	-	-	-	-	3	42,85	4	57,15	7	74,44
„Новак Пивашевић“ Вијачани Г	1	33,33				-	2	66,67	3	72,66
„Милош Дујић“ Челинац	1	10	-	-	5	50	4	40	10	68,00
„Милош Дујић“ Челинац	1	12,5	1	12,5	2	25	4	50	8	65,00
„Новак Пивашевић“ Доња С	1	16,66	-	-	1	16,66	4	66,68	6	65,00
„Милош Дујић“ Челинац	2	13,33	2	13,33	10	66,66	1	3,68	15	57,60
“ Милош Дујић“ Челинац	6	37,50	4	25	5	31,25	1	6,25	16	47,37
„Милош Дујић“ Поповац	1	33,33	2	66,67	-	-	-	-	3	45,33
ОШ „Младен С“ Камнеица	3	100	-	-	-	-	-	-	3	31,33
Укупно	20	14,59	13	9,48	41	29,92	63	45,98	137	66,67

У табели 2 дат је приказ остварених резултата по нивоима постигнућа

Групацијом појединачних резултата ученика на четири нивоа остварених постигнућа утврђени су сљедећи показатељи:

- ❖ Незадовољавајући ниво постигнућа (до 45 %) – 19 или 14,18% ученика
- ❖ Низак ниво постигнућа (од 46 до 54 %)-13 или 9,70% ученика
- ❖ Средњи ниво постигнућа (од 55 до 75 % -41 или 30,60% ученика
- ❖ Висок ниво постигнућа (од 76 до 100 %) – 61 или 54,54% ученика

Ученици другог разреда из три основне школе са подручја Челинца остварили су **средњи** ниво постигнућа (66,67 %) примјеном низ задатак објективног типа из познавања садржаја српској језика.

Табела 3 Ранг – проценат постигнућа

Ранг	Школа	Централна школа	Подручно одјељење	Одјељење		%	Ниво постигнућа
				Чисто одјељење	Комбиновано одјељење		
1.	„Младен Стојановић“		Брезичани		II	92,91	ВНП

2.	„Младен Стојановић“	Јошавка		II		83.47	ВНП
3.	„Милош Дујић“	Челинац		II		77.26	ВНП
4.	„Новак Пивашевић“		Сњеготина Велика		II	75,66	ВНП
5.	„Новак Пивашевић“		Сњеготина Средња		II	74,57	СНП
6.	„Новак Пивашевић“	Стара Дубрава		II		74,50	СНП
7.	„Младен Стојановић“		ПО Бранешци		II	74.44	СНП
	„Новак Пивашевић“		Вијачани Г		II	72,66	СНП
8.	„Милош Дујић“		Опсјечко	II		68.00	СНП
9.	„Милош Дујић“		Милошево		II	65.00	СНП
	„Новак Пивашевић“		Доња Сњеготина		II	65,00	СНП
10.	„Милош Д“	Челинац		II1	15	57.60	СНП
11.	“ Милош Дујић “	Челинац		II2		47.37	ННП
12.	„Милош Дујић“		Поповац		II4	45.33	НЕЗ.НП
13.	„Младен Стојановић“		ПО Камнеица		II	31.33	НЕЗ.НП

Примјеном статистичкиог поступка Колгоморов-Спирман, добијена вриједност $Z= 1.852$ значајна на нивоу 0.01 указује да постоје статистички значајне разлике у постигнућима ученика у такозваним чистим и комбинованим одјељења.

На основу података приказаних у табели бр. 2 можемо закључити да су ученици из четири одјељења постигла висок ниво постигнућа, осам одјељења средњи ниво постигнућа, једно одјељење низак ниво постигнућа и два одјељења незадовољавајући ниво постигнућа.

Израчунавањем Пирсонове корелације (r) жељели смо провјерити да ли постоји повезаност између захтјева у појединим задацима и укупним постигнућима ученика. Корелације су приказана у табелама.

		Укупана постигнућа
Први задатак	Пирсонов коефицијент	.876**.
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

		Укупана постигнућа
Други задатак	Пирсонов коефицијент	.933*
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

		Укупана постигнућа
Трећи задатак	Пирсонов коефицијент	.752**
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

		Укупана постигнућа
Четврти задатак	Пирсонов коефицијент	.691**
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

		Укупана постигнућа
Пети задатак	Пирсонов коефицијент	.921**
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

		Укупана постигнућа
Шести задатак	Пирсонов коефицијент	.991**
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

		Укупана постигнућа
Шести задатак	Пирсонов коефицијент	.935**
	Значајност	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level

Добинеји Пирсонов коефицијент корелације указују на постојање високе повезаности задатака различите тежине и захтјева са укупним постигнућима ученика. Добијене корелације статистички високо су повезане на нивоу значајности 0,01. У три одјељења у којима смо вршили провјеру постигнућа ученика организује се и реализује Интегрисани наставни план и програм. Ученика из два одјељења су остварили висок ниво постигнућа из познавања предметних садржаја српског језика, у једном одјељењу постигнућа су на средњем нивоу.

Закључак:

На основу горе наведених података можемо извести сљедеће закључке.

- У одјељењима другог разред у ОШ „Младен Стојановић“ из Јошавке, одјељењу ПЗ ОШ „Милош Дујић“ из Челинца и ОШ „Новак Пивашевић“ Стара Дубрава организује се и реализује Интегрисани наставни план и програм.
- У подручним одјељењима Бранешци и Сњеготина Велика организује се и реализује настава у комбинованом одјељењу. Остварени висок ниво постигнућа говори да организација наставног рада у комбинованим одјељењима може бити у великој предности уколико се овом раду приступи правилно. Рад у комбинованом одјељењу има доста предности и пружа могућности организације и реализације различитих наставних активности.
- Добро припремљен и реализован наставни процес у комбинованим одјељењима даје добра постигнућа ученика.
- Постигнућа ученика у другом разреду наставници могу да искористи као добру полазну основу за даље напредовање и постизање очекиваних исхода учења. Примјењивати савремене наставне системе, методске поступке и задатке који ће омогућити несметано развијање ученичких способности и ученика као личности.
- Кориштење савремене наставне методологије од изузетног је значаја за савладавање наставног градива. Савремена методологија сугерише да се рад са ученицима заснива на развоју когнитивних и концептуалних способности и вјештина које би требале да ученицима лакшу интеграцију током наставног процеса.

